دوای ۲۷ /۹ چی ؟ … ئاسۆكمال

“هونەر ئاوێنەیەک نیە ڕاستیت وەک خۆی پیشان بدا بەڕاوەستاوی بەڵکو چەکوشێکە بۆ شکڵ پێدانی.” بێرتۆلت برێخت…

ئەمە پرسیارێکە ئێستا لە زەینی زۆربەی موچەخۆران و لەڕیزی ناڕەزایەتیەکاندا دێت و دەچێ؟
هەر خۆپیشاندان و پراکتیکێکی جەماوەری بەدوای خۆیدا وشیاریەکی تایبەت بەو هەنگاوانەی خەڵک دژی دەسەڵات دەینوێنن ،وە هەروه□ا دەرکێک سەبارەت بەناوەرۆکی دەسەڵات لای خەڵک دروست دەکا.دوای نمایشی هێزی جەماوەری ناڕازی مامۆستا وکرێکار و کارمەند و هەژاری شاروشارۆچکەکانی سلێمانی لە ۲۷ سێپتەمبەردا ، زەمینەکانی دروست بونی واقعیەتێکی نوێ لە چاوەڕوانی و ئیرادە و تەجروبەی خەڵکی ناڕازیدا دەرکەوتون.

ئێمە شاهیدی دوو ڕوداوی گرنگ بوین لەم نێوەدا. یەکەمیان شکستی یەکێتی مامۆستایانی حزبەکانی دەسەڵات بوو لە ۲۵ مانگدا بۆ ئیحتیواکردنی ئەم شەپۆلی ناڕەزایەتیانە . دوەمیان شکستی دروشمی “گەڕانەوەی پەرلەمان و ڕێکەوتنی لایەنەکان” کۆکتێلی گۆڕان یەکێتی و ئیسلامیەکان بوو بۆ بەلاڕێدابردنی ناڕەزایەتیەکان. لەبەرامبەر ئەم دوو شکستەدا ، سەرهەڵدانی هێزێکی نوێ لەگۆڕەپانی ناڕەزایەتیەکاندا دەبینین کە خواستی ڕۆشنی دابینکردنی موچە و لابردنی بڕیاری پاشەکەوتی موچەی بەرزکردۆتەوە.

شکستی هەوڵەکانی یەکێتی مامۆستایان و حزبە نیوە دەسەڵاتدار و نیوە ئۆپۆزسیۆن گرنگە بەڵام هێشتا وەڵامی پرسیاری چی بکەین نیە؟ وەڵام لە بەشی دوەمی ئەو ڕوداوەدایە کە چی لە ۲۷ی مانگ فێربوین و بەم داواکاریە سەربەخۆیەی خەڵک و بەم هێزە جەماوەریەوە دەتوانین چی بکەین؟
مامۆستایانی ناڕازی بە پشتیوانی هێزێکی جەماوەری بە تەپەی پێیان لە سەر شەقامەکانی شاروشارۆچکەکان دەنگیاندا بە کۆتایی هاتنی دەوری ئەم نوێنەرایەتیە در□ژن□ی یەکێتی مامۆستایان دا و هێزی خۆیان نیشاندا کە سەد بەرابەری هێزی لقەکانی ئەم ڕێکخراوەی سەربەدەسەڵاتە.ئەم ژمارە گەورەیە بەمانای ئەوەیە کە هێزی شاراوەی مامۆستایان لەم خۆپیشاندانەدا بۆخۆیان دەرکەوت و ئەمە ئەو وشیاریە دروست دەکات کە مامۆستایان ئەمڕۆ پێویستیان بەهێزی

ی□ک□تی ماm□ستایان نیە و خۆیان هێزێکی زیاتریان هەیە بۆ
فشاردانان لەسەر دەسەڵات. لەمەش گرنگتر لەم ڕوداوەدا یەکێتی
مامۆستایان دوو ڕۆژ پێشتر شکستیان هێنا لەوەی بەناوی
مامۆستایانەوە داوایان دەکرد کە ئەوان پەیامیان بۆ حکومەت ناردوە
ئیتر پێویست بە خۆپیشاندان ناکا.
بەڵام بۆچی دوای ۲۵ ساڵ لە تەجروبەی خزمەتکردنی ئەم یەکێتی
مامۆستایانە بەدەسەڵات هێشتا کاتی قسەکردنی مامۆستایانە بەزمانی
خۆیان نەهاتوە و خۆیان ڕێکخراوێکی جەماوەری سەربەخۆ بەرامبەر بە
دەسەڵات دروست ناکەن؟ ئایا جێگای خەباتی یەکسان□ی □ابردووی
مامۆستایان و خۆپیشاندانی ۲۷ سێپتەمبەر چیە؟

بێگومان هاوشانی مامۆستایان دەستەی ناڕەزایەتیەکنی خەڵک و بەرەی
خەڵک و دەستەکانی شار و شارۆچکەکانی تر دروست بون ، بەڵام دیسان
ئەم هەوڵانەش پەرژوبڵاون. خۆپیشاندانی جەماوەری ۲۷ ی سێپتەمبەر
نیشانی دەدا کە ئەمڕۆ سەرکەوتنی ناڕەزایەتیەکان پێویستی بە
ڕێکخراوێکی سەرتاسەری و فیدراسێۆنێکی ناوەندەکانە. بۆچی ئەم
ڕێکخراوە سەراسەریە پێک نایەت سەرەڕای خاڵەهاوبەشەکانیان و
بەشداریان شان بەشانی یەکتر لەخۆپیشاندانەکاندا؟

ڕێگریەکان چین؟

زۆر باس لە نەبونی سونەت و تەجروبەی ڕێکخراوبون لە نێو کرێکار
وماm□ستا و کرمند و خەڵکی کوردستاندا دەکرێ، بەڵام وەک برێخت دەڵێ
“هونەر ئاوێنەیەک نیە ڕاستیت وەک خۆی پیشان بدا بەڵکو چەکوشێکە
بۆ شکڵ پێدانی.” دەرکی ئێمە لە میکانیزم و ناسینی زەمینە و
پێداویستیەکانی ڕێکخراوبون لەکوردستان، ئەو هونەرەیە کە
لەداهێنانی ڕێگاکانی دروستکردنی ڕێکخراوی جەماوەریدایە
پێویستمانە.
پێش هەر شتێک جەماوەر کاتێک دەرک بە پێویستی ڕێکخراوبون دەکا کە
ئایدیای ڕێکخراوبون لەلای دروست بوبێت.دروست بونی ئەم فکرەش خۆی
بەرئەنجامی تاقیکردنەوەیەتی. بۆنمونە مامۆستایان کاتێک لە شەڕ
لەگەڵ دەسەڵاتدان لەپێناو موچەدا پێویستیان بەهێزێکە تا فشار
لەسەر حکومەت دابنێ مل بەخواستەکەیان بدا. بۆئەمەش یەکێتی
مامۆستایانیان تاقیکردەوە و سەرنەکەوتن . دواتر لەدەرگای
حزبەکانیان دا و ل□و□ش هیچ موچەیەکیان دەست نەکەوت. لێرەوە
بەدوای بەدیلێکدا دەگەڕێن و لە ۲۷ سێپتەمبەردا دەرکیان بەوەکردوە
کە هێزێکی گەورەیان هەیە بەڵام وەک لەشێکی گۆشتنی بێ ئێسقان و

پەیکەر وایە ک□ ناتوانێ باش بجوڵێ و هێزەکەی بەکاربێنێ. ئێستا ژانی لەدایک بونی ڕێکخراوێکی گرتوە . بەڵام تائەوکاتەی ئەم دەرکە، پێویستی ڕێکخراوی سەربەخۆ، نەبوە بە پڕۆژەیەکی عەمەلی کە بتوانێ بەسەر ئەو ڕێگریە سیاسی و سونەتانەدا زاڵ بێت کە لەناو ناڕەزایەتیەکاندا باڵادەستە ،ئەوا وەک دروشمێک دەمێنێتەوە.
ناسینی هەلومەرجی سیاسی و ئابوری کوردستان گرنگە بۆ دیاریکردنی میکانیزم و پێوسیتیەکان و پڕۆژەی عەمەلی ڕێکخراو بون .دواکەوتویی ئابوری و کۆمەڵایەتی کوردستان خۆی بەرهەمی ئەم سیستەم و مۆدیلەی حوکمڕانیە میلیشیاییەیە نەک بەپێچەوانەوە،ئەگینا فرسەت و زەمینەکانی گەشەی ئابوری و کۆمەڵایەتی لەم هەرێمەدا هەیە. واقعیەتی میرنشینی و ئیمارەتی بنەماڵەیی میلیشیایی زەمینەکانی پێکهێنانی ڕیکخراوی جەماوەری و گەشەی فکری و سیاسی و کۆمەڵایەتی بەرتەسک کردۆتەوە و ئەمە کاریگەری لەسەر دەرکەوتنی هێزی چینایەتی کرێکاران داناوە و بەشێکی گەورەی ئەم هێزەی کردۆتە چەکدار و ئەندام و کادری حزب وکۆمەڵگایەکی میلیتاریستی و نابەرهەمهێن و گەشەنەکردووی دروستکردوە. ئەمەش کاریگەری لەسەر ئاستی گەشەی فکری و کۆمەڵایەتی و فەرهەنگی کۆمەڵگەداناوە . وابەستەیی بەدەسەڵات و تەقدیسی ڕەمزی نەتەوەیی و ئاین ، بێ بەهایی بە مافی تاکەکەسی و ئازادیە فەردیەکان و ئازادی دەخاڵەتکردنی سیاسی و کرانەوەی کۆمەڵایەتی دروستکردوە. ئەم فاکتەرانە ڕێگرن لەبەردەم خەبات و دروستکردنی ڕێکخراوەی جەماوەری و پیشەیی و سەراسەریدا.

قورسایی ئەم وابەستەبونەی موچە و گوزەران بە پەیوەست بون بەحزبەکانی ناو دەسەڵات ڕێگرێکی سەرەکی دەرکەوتنی هێزی ڕێکخراوی جەماوەری سەربەخۆ و دژ بەدەسەڵاتە. هەرچەند پێویستی ڕوبەڕوبونەوەی دەسەڵات لەلایەن خەڵکی کەم دەرامەتەوە و بەتایبەت موچەخۆران بوەتە ناچاریەک بەڵام ئەوەی ئەم ناچاریە ناگەیەنێت بەوەی ببێتە سونەت و پراکتیکێکی خاوەن پڕۆژە و ڕێکخراو ،کاریگەری ئەو سونەت و پ□□زانەیە کە هێزی ناڕەزایەتیەکان بەسەر حزبەکان و بەرە سیاسیە دژ بەیەکەکانی نێو دەسەڵاتدا و دەرەوەی دەسەڵاتدا دابەش دەکا.
لەنێو مامۆستایان و لەنێو دەستەکانی ناڕەزایەتیدا خاڵی هاوبەش بۆ پاشەکشە بەبڕیاری پاشەکەوتی موچەی حکومەتی هەرێم نەبۆتە میحوەری کۆکردنەوە و ڕێکخراوبون بەڵکو ڕێکخەرانی مامۆستایان وناڕەزایەتیەکان هێشتا لەقۆناغی نەبونی پڕۆژەی عەمەلیدان بۆ سەرخستنی ئەم خواستە و هێشتا لەژێر سایەی دابەشبونە سیاسی و ئایدیا□ل□ژیەکانی ساحەی سیاسیدان. نمونەی ئەمە ،شەڕی شارچێتی و

دابەش بوون بەسەر بەرەی دژی پارتی و دژی گۆڕاندایە کە دەتوانێ هێزی ئەو مامۆستا و خۆپیشاندەرانە تێک بدا کە لەهەولێر بن یان لەسلێمانی یەک خواستی موچە و لابردنی بڕیاری پاشەکەوتی موچەیان هەیە.

ئەم هەلومەرجە کاتێک دەگۆڕێت کە ڕێکخەرانی ئەم ناڕەزایەتیانە بتوانن ئەم سنورانەی دەسەڵاتداران دروستیان کردووە ببەزێنن و خەڵکی ناڕازی لەدەوری خواستی هەڵوەشانەوەی بڕیاری پاشەکەوتی موچە یەکگرتوبکەن. لەهەر دەورەیەکدا خواستێک یان چەند داواکاریەک دەبێتە خاڵی هاوبەشی ناڕەزایەتیەکان کە ڕێکخراوبون لەگڕەوی بەدەست هێنانی ئەو خواستانەدایە.

پێش هەنگاوێکی عەمەلی و سەرکەوتنی خواستێک ئەو ئیرادە و دەرکە لای خەڵک دروست نابێت کە ڕێگایەکی تر هەیە جگە لە وابەستەبون بە حزبەکانی دەسەڵات بۆ بەدەستهێنانی موچە و دابینکردنی گوزەران. هەنگاوی یەکەم بۆ ڕێکخراوبون لە ئێستادا لەدەوری سەرکەوتنی ئەم داخوازیە"هەڵوەشانەوەی بڕیاری پاشەکەوتی موچە" تەوەری بەستوە. ئەگەر ئەم هێزە ناڕازیە تەسلیم بە هەوڵەکانی پارێزگاری سلێمانی و یەکێتی مامۆستایان وحزبەکانی نێودەسەڵات نەبێ بۆ پاشەکشێکردن و سووربێت لەسەر داوای لابردنی بڕیاری پاشەکشەی موچە ئەوا باوەڕ بون بەهێزی جەماوەر دروست دەبێ و لەڕێوە ڕێکخراوی جەماوەری ڕەگ دادەکوتێ و تەجروبەی خۆپیشاندان و ناڕەزایەتیەکانمان بەرهەمی دەبێ. هەرکاتێک ئەم سەرکەوتنە بەدەست هات خەڵک بە پراکتیکی خۆی ڕاستی فکرەی ڕێکخراوی سەربەخۆ و قازانجەکەی بەدەردەکەوێ. ئەمە خاڵی کۆتایی نیە بە گەیشتن بە ڕێکخراوبون ودروست بونی ڕێکخراوی جەماوەری بەڵکو تەنیا تەجروبەیەکە کە سونەت و دەرکی وشیارانە لە ڕێکخراوبون دروست دەکا و خەڵک دەچێتە دەرەوەی سنوری حزبە دەسەڵاتدارەکانەوە و پەتی ناوکی موچەی لە دەستی حزبەکانی ناو دەسەڵات دەپچڕێنێ. ئەمە ڕێگایەکی دورودرێژە تا دەگات بەوەی خەڵکی کرێکار و مامۆستا و فەرمانبەر و هەژار بتوانن لەدەست سەرجەم وابەستەیەکانی تر ڕزگاریان ببێ وپڕۆژەی عەمەلیان بۆ ئەم شۆڕشە بەردەوام هەبێ. ئەمە لەکوردستان لەگەڵ سیستەمێک بەرەو ڕوین کە دەیان یەکێتی مامۆستایان و بەرەی جۆراوجۆری دەسەڵاتی هەیە و دەیان پڕۆژەی سیاسی و ئابوری وابەستەکردنی خەڵکی بەدەسەڵاتەکەیەوە هەیە و لەبناغەدا ئەم سیستەمە میلیشیایە بنەماڵە و حزبیە پیوسیتی بە گۆڕینی ڕیشەیی یە.

بەکورتی ناڕەزایەتی ٢٧ سەپتەمبەر پێمان نیشان دەدا کە بەرگریەکی جەماوەری دژ بە برسی کردن و بردنە دواوەی چاوەڕوانیەکانی خەڵک لە

ستانداردی ژیانێکی مۆدێرن هەیە. ئەم بەرگریە زەمینەی ڕێکخراوبونە جا لەژێر هەر ناوێک و بە هەر شێوازێک بێت.
ئەمڕۆ بە ئیعتیباری یەکێتی مامۆستایان و سەندیکاکانی دەسەڵات و نەکەوتنەژێرباری دروشمی "زیندوکردنەوەی پەرلەمان و وەڵکەوتنی حزبەکانی ناو دەسەڵات" و بونی هەزاران خۆپیشاندەر و مانگرتو نیشانی دەدا کە زەمینەی سەرکەوتنی جەماوەری بە شکست پێهێنانی بڕیاری پاشکەوتی موچە بەهێزەوە لەئارادایە .
ئێستا کاتی حەملەی وازهێنانی ئاشکرای مامۆستایانە لەم یەکێتیە حزبیە و لابردنی ئەم بوکە شوشانە و جێگرتنەوەیەتی بە ڕێکخراوی مامۆستایانی ناڕازی و سەربەخۆ. سەرکەوتنی مامۆستایانی ناڕازی کە لەڕیزی پێشڕەوی خۆپیشاندان و مانگرتن و بایکۆتی ئێستادان کاریگەری گرنگی دەبێ لەسەر کارمەندان و کرێکاران و چینە کەمدەرامەتەکانی تریش کە هەمان هەنگاو بە ڕیکخراوکردنی ڕیزەکانیان بەرن.
ئێستا کاتی ئەوەیە کە دەستەی ناڕەزایەتیەکانی خەڵک و بەرەی خەڵک و دەستەکانی شار و شارۆچکەکانی تر یەکگرتوبن. نمونەی "سەندیکای هاوپشتی" کرێکارانی پۆلەندا لە کۆتایی هەشتاکانی سەدەی بیست تەجروبەیەکە لەو جۆرە ڕێکخراوانەی کە لەکاتی قەیرانی سیاسی و ئابوری سەراسەریدا نیشانی دا کە دەتوانرێ هێزێکی جەماوەری بە گۆڕانکاری گەورە بێنێتە مەیدان.

ئاسۆکمال

مایکرۆفۆن … پشکۆ ناکام

......گەرچی قەیرانی دارایی ئەمڕۆی هەرێم زۆر خەڵکی گرتۆتەوە، بەڵام ئەو مامۆستا و فەرمانبەرانەی ئەڕژێنە سەر شەقام و داوای بچوکترین مافی خۆیان ئەکەن کە مووچەیە، هەقی خۆیانە کە زۆر لەوە زیاتر بەرامبەر دەسەڵاتدارانی ڕژێمەکەی هەولێر بکەن ، چونکە ئەوان و چەندین توێژی تری کۆمەڵانی خەڵک بەشی هەرە زۆری ئەو نەهامەتیە داراییانەیان بەر ئەکەوێت، بەڵام ئەوەی جێی سەرسوڕمانە کۆمەڵێک خەڵک کە تادوێنێ خۆیان جوق و مۆسیقا ژەنی پیا هەڵدانی دەسەڵاتی

بنەماڵە و پارتی بوون و هەردەم لە دزینی داهات و قوتی خەڵک گیرفانەکانیان قوورستر و قورستر ئەبوو ، لە شیرینی تەنیا یەک سەفقەی نەوت نیو ملیۆن !دۆلار بەخشیشیان وەرگرتووە، هەر ئەوان بوون بە دەرزی و دەزوی کودەتا ماوەی سەرۆکایەتی بنەماڵەیان تۆزێک کشان و درێژ کرایەوە، هەیان بوو ئەیووت ئێمە لە هەرێم مەسئولمان تەنیا کاک مەسعودە! ئەوی تریان ئەیووت: ئێمە جگە لە مەسعود بارزانی هیچ کاندیدێکی ترمان نیە ! ئێستا ئەوانە بۆ ڕاکێشانی سەرنج و عەتفی خەڵک بەلای خۆیانا ، دوو ئەوەنەی مامۆستا و فەرمانبەرانی لێقەوماو باس لە قەیرانی دروستکراوی ئابوری و جەردەییەکانی بنەماڵە و پارتی ئەکەن ، بەڵام پێمان ناڵێن کامیان بەم بێ مووچەییە تووشی گێچەڵ بوون ! لە نەبونیا چەن لە عیمارەکانی لەندەن و ئەوروپایان فرۆشتووە ؟ چەن لە هاتوچۆکانی سوید و هۆڵندا و بەریتانیا و .. و .. کەم کردۆتەوە؟ کامیان ئێستا بۆ دان دەرهێنان ناچن بۆ ئوردن و لای دانسازی خۆماڵی ئەو عەزێتە ئەکێشن ! کۆشک و تەلاری کامیان بچوک بۆتەوە و لە بێ پارەیی ئەمڕۆی هەرێم چەن ژووریان لێ یاوەتەوە بە کرێ تا مناڵەکانیان جل و بەرگی مەکتەبیان ه□ ب□□ت ! کام لەوانەی بۆ قوتی خەڵک ئەگرین سەیارەیەکی حیماییەیان کەم بۆتەوە!.. ئەی کەسیان تەنیا ڕۆژێک بێ گۆشت سفرە ئەڕازێننەوە تا هەست بەو مناڵانە بکەن کە جەژنیش لە خواردن مەحرومن..هەیان بوو بۆ کتێب کڕین و خوێننەوە ئەچوو بۆ بەیروت ، نازانین ئێستا لە “حەدیقەی شەعب” ئەخۆێننەوە یان هەر لە لوبنان ؟… بۆ تەنیا جارێک پێمان بڵێن کامیان لە بە ناو حکومەتا چونەتەوە بەگژ درۆ و دەلەسەکانی وەزیر و مەسئولەکانی حاشیەی بنەماڵە …لە سلێمانی بە تۆنێک و لەولاش بە جۆرێکی تر قسە ئەکەن، لە بەینی ئەو دوو تۆنەشا خەڵکی قو□ بەسەری بێ مووچە تیاچووە،،،، بەناو نوێنەریان لە حکومەتا کەی بەرامبەر بەناو سەرۆکی حکومەت وەستاوەتەوە و ڕاستیەکانی وەزعی خەڵکی پێوتووە لە جیاتی موجامەلەی موزەیەف و پێکەنینی ئیزدیواجیانە، خەڵک ئ□ ب□□ت تا ماوەیەکی زۆر باجی ئەو دوو سەنگەرەی ئەوان بات، باجێکی قورس و گران کە تەنها ئەو خەڵکە خۆی هەستی پێ ئەکا و پێوەی ئەتلێتەوە ، ئەگەر لەو سەنگەرەی هەولێر” عەتاد”تان پێ نەماوە فەرموون وەرنەوە سلێمانی و بچنە پاڵ ئەو خەڵکەی لێی قەوماوە و با ئەوێ هەر پیرۆز بە ڕژێمەکەی بنەمەڵە و کاسەلێسەکانی دەور و پشتیان بێت ، لە جیاتی لاوانەوە و خۆ دەربازکردن بە پاساوی قسەی قۆڕ ئاسا ، فەرموون با دوو مەکتەب سیاسیتان بچنە ناو مامۆستایانەوە و لەگەڵیانا ناڕەزایی دەربڕن ، خۆ ناخورێن ، ئێوە ڕۆژگارێک بوو ئەچوون بەگژ بەعسا ،ئ□ ب□□ت دوو چڵیتی سەر بە بنەماڵە چیتان لێبکات ..!با دوو سەرکردایەتیتان قۆڵ

بکەن بە قەڵەی دوو معەوەق" هاندیکاپ"ی بەدبەخت و وەک ئەوان و لەگەڵ دەنگی ئەوانا داوای ژیان و گوزەرانێکی باشتریان بۆ بکەن ، و زۆربەتان بە پاسپۆرت ئەوروپین و ئەزانن لە ئەوروپا سیاسیەکان پێش خەڵکی تر تێکەڵ بە ناڕەزاییەکان ئەبن، نەمان بینی خۆزانی دوو بەرپرستان بچنە ناو خۆپیشاندانی دایکی شەهید و ئەنفالکراوەکان و هەر بە دەنگ و ناڵەی ئەوان داوای مافەکانیان بکەن ،، کوا دوو خەمخۆرتان وەک خانەنشین کراوەکان بچێتە سەرشەقام و هاواربکەن کوا ئەمڕۆ مووچەی پێشمەرگەی دێرین ؟ گەر پاساوتان ئەوەیە کە ناکرێت قاچێکتان لە هەولێر و قاچەکەی ترتان لە سلێمانی لە ناو خۆپیشاندەران بێت، باشترین لەحزەی هەڵبژاردنی بەرەی گەل ، بەرەی کۆمەڵانی خەڵکی لێقەوماو ، بەرەی ڕەوایەتی ناڕەزایەتیەکان هەڵبژێرن و ئەو بەناو حکومەتەی بنەماڵەی مافیای دەرەبەگایەتی کورد بە فڕێدانی حەوت بەرد بە جێبهێڵن ، ئەوە زەمانێک لە شاخ بەرەی خەڵکتان هەڵبژاردبوو، ئەی ئێستا بۆ ناکرێت هەمان هەڵوێستی دیفاع کردن لەخەڵک بنوێنن..! ئەی لەبیرتان چووە شتێک هەیە پێی ئەڵێن "مەژوو" و هەموو کەسێک لە ئاستیا بەرپرسیارە، بەوا بکەن هەر ئەو مەژووەیە کە وای لەکردن ببن بە پێشمەرگە ، ئەی ئێستا بۆ هەست بەو بەرپرسیارەتیە ناکەن ؟ ئەوە تەقلەکانتان کوا ؟ یان شانسی ئەو بە ناو فیلەیە تەقلەتان لەبیر چۆتەوە و ئێستا فێری کاراتیە بوون و کاراتیەش دوای زۆر خواردن قورسە و ناکرێت،،،

دیفاع کردن لەو خەڵکە بە پەنایە بە چوونە پاڵەتی، پشتگیریی کردنێتی لە وجودتان لە ناویانا و لەگەڵیانا و تێکەڵ بە هەنگاوەکانی ئەوان بێت، یەک و یەک دوو ئەکات و بە چەن و چون، لە ژوورە فەنک و سفرە ڕازاوە و گیرفانە قورسەکانی دەباشان و ژوورەکانی مەکتەب سیاسیەکان و سەرکردایەتیەکانەوە گلەیی و گازندە و دەنگ هەڵبڕین ناچێتەگیرفانی کەسەوە ،چوونە ناو خەڵک و دەنگ خستنە پاڵ دەنگی ناڕەزایی شەرت و گرنگ و هەڵوێستە، هیچ نەبێت لەبەر ئەوەی ئەو خەڵکە نارازییە باجی ئەو سیاسەتە سەقەت و تەماویيانەی دوێنێی ئەوە ئەیەن کە ئەمڕۆ ئەوانی نان بڕاو کردووە، خەڵکی داماو سەری لێتێکچووە کە دەستە و کە دزە ، چونکە هەر ڕێژەی لەگەڵ لیستی دراوەکانا لیستی دەست و نەیاری ڕێژ دائەبەزێت،، ئەو موعادەلەیە هەر ڕێژەی ڕەنگێک و وەزنێکی هەیە..

پارێزگاری کردن لەشانازیەکانی دوێنێ و دەستکەوتەکان لەو کاتەوە دەست پێ ئەکات کە پارێزگاری لە میتودەکانی پاراستنی ئەو دەستکەوتانە بکرێت، کە خۆپیشاندان و ناڕەزایی دەربڕین و داواکردنی مافەکان فەقەرەیەکی گرنگ و زیندووی ئەوە میتودانەیە، هەر حیزب و لایەنێکیش ڕاستەوخۆ بەشداری تیا نەکرد، سبەی ڕێژ بۆی

نیە خۆی بە خاوەنی هاتنە دی ئامانج و مەبەستەکانی ناڕەزایەتی خاڵک و خەباتی مەدەنیانەی شەقام بزانێت، هێندەی خۆتان بە مایکرۆفۆن و کۆنفراسەوە خەریک کردووە، نیو هێندە بچنە ناو ئەو خەڵکە و ببن بە مایکرۆفۆنی مافەکانیان و تا بەدی هێنانیان وەک خەم خۆرێک لە گەڵیانا بن و دوا تر خوا کەریمە بۆ مایک و کۆنفراس ، خوای ئەکرد لە حەمامەکانیشتانا یەکی سێ چوار مایکرۆفۆنتان دائەنا..........

بەراوردکردنی ئەوەی کە لە ڕۆژاوا ڕویداوە بە ئەوەی کە لە ئیسپانیای سەردەمی جەنگی ئەهلی، غەدرێکی گەورەیە‌:

زاهیر باهیر – لەندەن........

02/10/2016...............

چەند ڕۆژێك لەمەوبەر لە ماڵپەڕێکی ئەنارکستانەوە ئیمەیلێك بۆ منیش هات کە وتارێکی هاوڕێیەکی ئەنارکیست لە ئیرلەندە، بوو، کە بە دوورو درێژ لەسەر بزوتنەوەی جەماوەری ڕۆژاوا، بوو . لەو وتارەدا گەلێك خاڵی باشی دەربارەی ڕۆژاو تیادایە و هاوکاتیش پەنجەی خستۆتە سەر هەندێك خاڵی لاوازی . بەڵام لە هەمووی خراپتر ئەو بەراوردکردنەیە کە بەیەکیان دەکات . هەڵبەتە دەستنیشانکردنی جیاوازی نێوانی دوو شت ، زۆر جیایە بە بەراوردپێکردنیان.

پێشئەوەی بێمە سەر خاڵە جیاوازەکانی نێوانیان ، دەتوانم بلێم ئەوەندەی کە من لە ئەنارکیزم گەیشتبێتم، خودی بەرواردکردن لە هەر بوارێکدا بێت هەڵەیە ، چونکە ئەنارکیزم □وداوەکان ، دیاردەکان بە ڕەهایی و پێرفێکتی وەرناگرێت و شتەکان لە نێوانی ڕەش و سپیدا نابینێت و ڕوودان و ڕوونەدانی هەر شتێك بە ژمارە هۆکارێکەوە ، گرێدەداتەوە ، ئەمە جگە لەوەشی کە کار کەوتە سەر بەراوردکردن ئەوکات کێشەی تەحەکوم و حوکمدان بەسەر ڕوداوەکاندا ،

دیاردەکاندا، دەکرێت و بە هەڵە لێکدەدرێنەوە‌ . لای من هیچ جۆرە بەراوردێك ڕاست نییە ، تەنها بەراوردکردنی کێشەیەکی دیاریکراو لە هەنووکە و ڕابوردوودا، یاخود هەڵسەنگانی خۆت یا کەسایەتی خۆت ، بیرکردنەوە و بۆچونت ، لە هەنووکە و ڕابوردوودا ، نەبێت.

بۆچی بەرواردکردنی نێوانی ئەو دوو بزوتنەوەی سەرەوە ، یا شۆڕشەی سەرەوە هەڵەیە؟

• سەردەمی ئیسپانیای جەنگی جیهانی 1936 بۆ 1939 ئەنارکیزم وەکو هزر و وەکو بزوتنەوەش زۆر بەهیز بوو. ماوەی نێوانی سەرکوتکردنی ئەنارکیستەکان لە کرۆنشتان ، ئۆکرانیا لە سەردەستی سوپای سوری بەلشەفییەکاندا ، فەترەیەکی کەمبوو وەك لە ڕوودانی جەنگی ئەهلی 1936 -1939 تاکو 2014 ی ڕۆژاوا. دوای جەنگی ئەهلی ئیسپانی ، بەڕای من، بزوتنەوەی ئەنارکیستی لە زۆربەی ساڵەکاندا لە پاشە کشەدا بووە جگە لەو ساڵانەی کە بزواتی ئەنارکیستانە لەژیر ناوی ئەنتی کاپیتاڵیستی و دژ بە‌ پەیمان بەستنە بازرگانییەکان و گڵۆبەزایشن و بانقی نێودەوڵەتی و صندوقی دراوی نێودەوڵەتی و شەقامەکان بۆ خۆمان و هەروەها بزوتنەوەی زاپێتێستا. ئەو کەلێنە 75 ساڵییەی کە لە نێوانی ئیسپانیا و ڕۆژاودا، کە زۆربەی وەخت خامۆش بووە ، مایەوە، بمانەوێت و نەمانەوێت کارایی خۆی لەسەر بزوتنەوەی ئەنارکیستی داناوە .

• لە ئیسپانیادا حیزبەکانی وەکو حیزبی کۆمۆنیست و ڕەوتەکانی دیکە ڕۆڵیان لەسەر هزر و بزوتنەوەی ئەنارکیستانی ئەوێ نەبووە ، واتە خۆیان ڕاستەوخۆ بەشدارییان کردەوە بە بۆچونی خۆیان و لەڕێگای کۆبونەوە و بەکارهێنانی دیمۆکراتی ڕاستەوخۆە ، بڕیارەکانیان داوە و کاریان بۆ کردوە‌. بەڵام لە ڕۆژاوا ، ئەوە نکوڵی ناکرێت کە دوو حیزبە سەرەکییەکە، پەکەکە و پەیەدە، ڕۆڵی دیاریکراویان لەسەر بزوتنەوەی ڕۆاژاوا هەبووەو تا ئێستاش هەر بەردەوامە.

• هاریکاریی دەیەها هەزار کەس لە ئەنارکیستەکان و ئازادیخوازان و مارکسییەکان و نقابییەکان بۆ شۆڕشی ئیساپانیا. هاوکات ئەو هاریکارییە یەکجار هەر کەمبووە بۆ ڕۆاژاوا ، کە هاوکاریش □ۆ□کی گەورە دەبینێت لە سەر بزوتنەوەی ڕۆژاوا و داهاتوشی .

• ئیساپانیای ئەو کاتە وڵاتێکی سەرمایەداری ئیمپریالی بوو ، واتە کرێکاران لەوێ چینێکی پتەو و کارامە و خاوەنی نقابەی وەکو سی ئێن تی (CNT) بوون کە بە دەیەها هەزار کرێکاریان هەبوو هاوکاتیش زۆر خۆڕێخراو بوون . هەرچیش ڕۆژاوایە هەمووومان دەزانیین بەهۆی سیاسەتی حکومەتی سوریاوە هەر لە شەستەکانەوە تا ئێستا بە بەکارهێنانی سیاسەتی " پشتوێنی سەوز" نەك هەر بە پیشەسازیکردنی کوردستانی ڕۆژاوا، بە ئەنقسەت ، فەرامۆش کرابوو، بەڵکو

دروستکردنی بیناش یاساخ کرابوو. کەواتە بەراوردی دوو وڵاتی ، دوو دەقەری زۆر لە یەك جیاواز ، کە یەکێکیان لە ڕوی پیشەسازییەوە پێشکەوتوو ، ئەوی دیکەیان بە پێچەوانەوە، زۆر هەڵەیە.

• ئیساپانیا کە خۆی وڵاتێکی ئەوروپییە لە زۆر ڕووەوە : کۆمەڵایەتی سیاسی و کولتوری و ڕۆشنبیری و پێگەی جوغرافیشییەوە زۆر نزیکتربوو ، نزیکترە لە ئەوروپاوە تاکو ڕۆژاوا . بە واتایەکی دیکە ئەو نزیکبوونە ، نزیکتریان دەخاتەوە و زانیارییەکان و ئەزموونەکانی ئەوروپا بە ڕوسیاشەوە باشتر و ڕاستەوخۆیانەتر دەگوازرانەوە و دەگوێزرێنەوە بۆ ئیسپانیا تاکو ڕۆژاوایەکی هەژاری بندەستی سوریا و کە زۆرینەیەك لە خەڵکەکەی ، نەخوێندەوارن.

• ئیسپانیا و ڕۆژاوا هەردوکیان لە خاڵی جەنگی ئەهلی و داگیرکردن و یارمەتی ڕوسیا بۆ شیوعییەکانی ئیسپانیا، لە ڕۆژاوادا یارمەتی تورکیا و قەتەر و سعودییە بۆ داعش و زۆر خاڵی دیکە ، هاو بەشیتییان هەیە ، واتە خاڵە ناوکۆییەکانی هەردوکیان . بەڵام بە گوێرەی ئەو زانیارییەی کە من لەسەر هەردوو لایان، هەمە، دووژمنەکانی ڕۆژاوا زیاترن، دڕندەترن، هاوکاری مادی مەعنەوی زیاتریان لە دووژمنەکانی ئەو سەردەمەی ئەنارکیستەکانی ئیسپانیا ، هەیە. بەرهەڵستی یەپەگە و یەپەژە لە بەرانبەر دەسەڵاتەکانی ناوچەکەو هێزی داعش ، ڕەنگە مێژو تا ئێستا ئەو گیانبەختکردن و خۆنەویستییەی نەدیتبێت، هەر بۆیە ش گیانبەختکراوانی ئەمان بە چەندەها جار لە گیانبەختکراوانی ئەنارکیستەکانی ئیساپانیا ، زیاترە. دووژمنەکانی ئەنارکیستەکان لە ئیساپانیاندا لە جاو دووژمنانی خەباتکەرانی ڕۆژاودا ، بە هیچ شێوەیەك بەراورد ناکرێت.

• پێش شۆڕشەکەی ئیسپانیا ، ئەنارکیستەکان خۆیان وەکو بزوتنەوە بەهێز بوون ، خاوەنئەزموون بوون، بە سەدەها سەرچاوەی ئەنارکیستییان لە بەردەستدا بوو ، ئاسۆی تێکۆشانیان ڕوون بوو، بەهۆی هزری ئەناکیستییەوە کە هەیانبوو دەیانزانی چیدەکەن و چیان دەوێت. بەڵام لە ڕۆژاوا ڕەنگە بە دەگمەن هەبووبێت کە هەر ناوی ئەنارکیستیان/ ئەنارشیان بیستبێت ئیدی لە باقییەکەی دیکەی بگەڕێ. هەر هەموو سەرچاوەکانی خۆپێگەیاندن و خۆڕۆشنبیرکردن و خۆڕێکخستن ، لە ڕۆژاوا، هەمووی لە کتێبەکان و نوسینەکان و موحازەرە و ڕاسپاردراوەکانی بەڕێز ئۆجەلانەوە وەرگیراوە و وەردەگیرێ.

• لە ئیسپانیا بزوتنەوەی ئەنارکیستی لە نێوانی دوو داهاتوودا بوو : سەرکەوتن یاخود تێشکانێك کە هەتا ئێستاش وەکو ئەستێرەیەکی گەش لە ئاسمانی مێژوی تێکوشانی ئازادیخوازاندا ماوەتەوەو دەمێنێتەوە،

ئەزموونێكی گەورەی گەلێك گەورەی لە دووی خۆی بەجێهێڵاوە . هەرچیش ڕۆژاوا هەیە لە نێوانی 3 هەڵبژاردەدایە : یەکەم: سەکوتکردن و تێشکانی تەواو چ لە ڕوی سەربازی و چ لە ڕووی ئەوەی کە بەدەستهێنراوە (کە ئەمە گریمانێكی یەكجار كەمە) . دووهەم ڕۆیشتن لەگەڵ نەزمی نوێی سیاسەتی نیو لیبراڵ و بازاڕ- ئازاد بە دروستکردنی جۆرێك لە دەسەڵاتی هاوشێوەی دەسەڵاتەكانی دیكەی ناوچەكە. سێهەم: گرتنەبەر و خۆگرێدانەوە بە هزر و داخوازیی و ئامانجەكانی ئۆجەلانەوە و كاركردن لەسەر لاوازی ڕۆڵی حیزب و هەنگاونان بەرەو كۆنفیدراڵیزم ، هەروەها كەمتر باسكردن لە كوردایەتی و یەكگرتنی كوردان و موئتەمەری نەتەوەیی كورد.

تیرۆریستانی ئیخوان ئەلموسلمین و کوشتن … ئەحمەد رەجەب

مێژووی ئیسلام و رۆژانی دەسەڵاتی خەلیفەکان، مێژوویەکی رەش وخوێناویەو ، کوشتن و خوێنرشتن بوو بە باوو، بەربەرەکانی و شەر لە نێوان خەلیفەکان زۆرجار رویداوەو، هەر یەك هەوڵیداوە ئەوی تر لە دەسەڵات دوور بخاتەوەو، خۆی شوێنەکەی بگرێتەوەو، لە پاش کوشتنی خەلیفەکانی راشدی عوسمان بن عەفان و عەلی بن تاڵب و، کوشتنی ئیمام حوسەێن، ئەمەوییەکان بوونە خاوەن دەسەڵات و، لە پاش ئەوانیش عەباسییەکان و، ئینجا خەلافەتی عوسمانی درێژەی هەبوو تا پەیمانی سیقەرو، هەر بە مۆرکردنی ئەو پەیمانە خەڵافەتەکان لەناوچوون و نەمان.

لەو ماوەیەدا لە هەڵپەی وەرگرتنی دەسەڵات هەزاران کەس لەناوچوون و، لە ساڵی 1928 بە خەونی زیندیکردنەوەی خەلافەت حەسەن ئەلبەنا تووانی رێکخراوی ئیخوان ئەلموسلمین دامەزرێنێت و، لە رۆژەوە مێژوویەکی دڕزی قیزەوەنی تۆمار کردووەو، تا ئێستا بەردەوامن لە سەرپەراندن و کوشتنی خەڵکی بێتاوان بە تایبەت نووسەرو رۆشنبیران و رۆژنامەنووسان و هەندێ سیاسەتمەدار.

کۆنەپەرستان و ئیخوان ئەلموسلمین ئامانجیان لە کوشتن و تیرۆری

ڕۆژنامەنووسان و ڕۆشنبیران و ئازادیخوازان یەکئەگرێتەوەو، لە کوردستان بێ شێوەیێکی زۆر دڕندانە و لە ژێر ئەشکەنجەدا ژمارەیەك لەو ڕۆژنامەنووس و ڕۆشنبیرانە تیرۆر کران: سۆران مامە حەمە، سەردەشت عوسمان، عەبدولسەتار شەریف، بەکر عەلی، کاوە گەرمیانی و ودات حوسەین.

لە عێراقداو بەبەرچاوی بەرپرساندا درندەکانی حزبی دەعوەی ئیسلامی و، ئەفسەرەکانی نوری ئەلمالکی بە دەمانچەی بێدەنگ { کامل شیاع } یان شەهید کرد. کامل شیاع ئەندامی پێشکەوتووی حزبی شیوعی عێراق و، نووسەرو لێکۆڵەرو رەخنگری ناسراوو، راوێژکاری وەزارەتی ڕۆشنبیری عێراق بوو، هەروا هادی ئەلمەهدی ڕۆژنامەنووس و شانۆکاری ناسراوو دەرهێنری بەناوبانگ.

ئیخوانەکان مێژوویەکی رەشیان لە کوشتن و خوێنرشتن هەیەو، ئامانجیان گەیشتنە بە دەسەڵات بە هەر نرخێك بێت و، بازرگانی بە ئاینەوە ئەکەن و، بە ئارەزووی خۆیان و، بە پێی بەرژەوندییان یاری بە وشەکانی ئاین ئەکەن و، ئەیانەوێت هەرچی رەواڵەتی نویکردنەوەو شارستانییە وردوخاشی بکەن.

ئیخوانەکان دەستیان خوێناویە بە کوشتنی ژمارەیەك خەڵکی ناودارو سیاستمەدارو ڕۆشنبیرو، یوسف قەرزاوی سەرۆکی بەناو (زانایانی موسڵمان) لە کوشتنی ئەلنقراشی پاشا خۆشحاڵی دەرئەبری و، بکوژەکە بە ئیمام ناو ئەبات و، بە شانوباڵی هەڵئەدات و، بە ئیمامی لاوان ناوزەدی ئەکات و، لێرەدا ئەم "زانایە" یوسف ئەلقەرەزاوی سەرۆکی یەکێتی زانایانی جیهان لە بیر چوو ئاینی ئیسلام لە گەڵ کوشتنی کەس نییە.

لە زەنجیرەی تاوانەکانی ئیخوانەکان کوشتنی ئەم کەسایەتییانە بەدی ئەکرین: محەمەد ماهر پاشاسەرۆك وزیرانی میسرو، ئەحمەد خەزنەدار (دادوەر) و، ئیمام یەحیا بن حەمید (حاکمی یەمەن) و، ئە لنقراشی پاشا سەرۆك وەزیران و، ئەندازیار سەید فایزو، سەدان هەزارتریش و، کەس ناتوانێت بیانژمێرێت.

ئیخوانەکان بەو هەموو کوشتنە کۆڵیان نەداو ئەم تاوانانەشیان خستە سەر تاوانەکانی تریان و دەستیان کرد بە کوشتنی: دکتۆر پێشکەوتنخواز فەرەج فۆدە، ناجی ئەلعەلی کاریکاریست، سەمیر قەسیر ڕۆژنامەنووس و بیرمەند، شیوعی بەناوبانگ حوسەین مرووە نووسەرو بیرمەند تەمەنی 77 ساڵ و لە سەر جێگا کوژرا، یوسف ئەلسوباعی ڕۆمان نووس، تاهر جاعوت ڕۆژنامەنووس ونووسەری جەزایری پێشکەوتوو هتد.....

ئیخوانەکان لە ڕێی دوو گەنجی ئیسلامی سەرلێشێواوی توندرەو ویستیان بە چەقۆ ئەدیبی ناسراوو ڕۆمانووسی کەم وێنە و براوەی خەڵاتی

نۆبل نەجیب مەحفوز بکوژن، بەڵام بە چەقۆ ملیان بە سەختی بریندار کردو، وتیان لە رۆمانی { کورگەلی گەرەکەمان } قسەی بە (زاتی ئیلاهی) وتووەو، و، لە هەفتەی رابردوو هەمان ئەم قەوانەو سیناریۆیە لە ئەردەن لە بەردەم کۆشکی داد لە ناوەندی عەمانی پایتەخت لە لایەن ئیخوانێکی ئیسلامییەوە‌ نۆێکرایەوە، کاتێك سێ گوللەی بە دەمانچە نا بەسەر شیوعی و چەپی ناوداری کریستیانی { ناهز حەتر} نووسەرو رۆژنامەنووس کاریکاریستی بە توانا، گوایە قسەی بە (زاتی ئیلاهی) وتووەو، شایانی ئاماژەیە بکوژە ئیسلامییەکە لەلایەن ئاسایش و پۆلیسەوە دەستگیر کرا.
تیرۆرکردنی ئەو کۆمەڵە کەسایەتییە ناودارانە بە هۆی هەڵوێستی سیاسی و بیرکردنەوەو نووسین لە سەردەمی ئەنتەرنێت و فیسبوکەوە رووداوێکی ریسواویی و شەرمەزارییە بۆ دەسەڵاتدارانی داپڵۆسێنەرو، ئیسلامییەکانی هەڵگری بیری بۆگەنی سەلەفی، وەهابی، دەعوەتی، جیهادی، ئیخوان ئەلموسلمین، دەوڵەتی ئیسلامی (داعش)، قاعیدە و بەرەی ئەلنوسرە “”فتح الشام””.
تیرۆرکردنی سۆران و سەردەشت و کاوە گەرمیانی و کامل شیاع و هادی ئەلمەهدی و ناهز حتر پەڵەیەکی رەشە بەناوچەوانی دەسەڵات و ئەنجامدەرانی کارە تیرۆریستییەکان و، رووداوێکی ئابرووبەرانەیە بۆ ئیسلامییەکان و، ئەو کۆمەڵگانە کە توندرەوو تیرۆریستان لەخۆ ئەگرن.

2/10/2016